

Vrijeme od Malakije do Isusa Pomazanika

Malakija (oko 430. god. pr. n. e.)

Perzijski period (450–330. god. pr. n. e.)

Oko dvije stotine godina poslije Nehemije Perzijanci su upravljali Judejom, ali je Jevrejima bilo dopušteno da nastave svetkovati svoje vjerske običaje. Tada su Judejom upravljali veliki svećenici koji su bili odgovorni jevrejskoj upravi.

Helenistički period (330–166. god. pr. n. e.)

Vladavina Aleksandra Velikog

Godine 333. pr. n. e. perzijsku vojsku smještenu u Makedoniji porazio je Aleksandar Veliki. On je bio uvjeren da grčka kultura predstavlja snagu koja može ujediniti cijeli svijet. Aleksandar je dozvolio Jevrejima da se drže svojih zakona i oslobođio ih je plaćanja danka i poreza za vrijeme sabatnih godina. Kad je izgradio Aleksandriju u Egiptu, hрабrio je Jevreje da se ondje nasele i dao im neke od privilegija koje je dao i svojim grčkim podanicima. Grčko osvajanje pripremilo je put za prijevod Starog zavjeta na grčki oko 250. god. pr. n. e.

334–323. Aleksandar Veliki osvaja Istok

330–328. Aleksandar na vlasti

320. Ptolemej I Soter osvaja Jerusalem

311. Seleuk osvaja Babilon; uspostavlja se dinastija Seleukida

226. Antioh III (Veliki) od Sirije preuzima vlast u Svetoj zemlji

223–187. Antioh postaje seleukidski vladar Sirije

198. Antioh osvaja Egipat i stječe prevlast nad Svetom zemljom

175–164. Antioh IV Epifan vlada Sirijom; judaizam je zabranjen

167. Matatija i njegovi sinovi dižu pobunu protiv Antioha; počinje pobuna Makabejaca

Hasmonejski period (166–63. god. pr. n. e.)

Kad je počeo ovaj historijski period, Jevreji su već trpjeli teško ugnjetavanje. Ptolemejci su tolerirali tolerantne Jevreje i njihove vjerske običaje, ali su seleukidski vladari bili odlučni da im nametnu helenizam. Uništavali su prijepise Svetog pisma i zakone su provodili silom i bili krajnje okrutni. Predvođeni Judom Makabejcem, ugnjetavani Jevreji su se bunili.

166–160. Juda Makabejac kao vođa

160–143. Jonatan postaje veliki svećenik

142. Jerusalemska kula očišćena

142–134. Simon postaje veliki svećenik; uspostavlja hasmonejsku dinastiju

134–104. Ivan Hirkan proširuje nezavisnu jevrejsku državu

103. Aristobul na vlasti

102–76. Aleksandar Janeus na vlasti

75–67. Salome Aleksandra na vlasti; Hirkan II veliki svećenik

66–63. boj između Aristobula II i Hirkana II

63. Pompej napada Svetu zemlju; uspostavlja se rimska vlast

Rimski period (od 63. god. pr. n. e.)

Godine 63. pr. n. e. rimski general Pompej zauzima Jerusalem te pokrajine Svetu zemlju postaju potčinjene Rimu. Lokalna uprava se povjerava vladarima i upraviteljima koje namještaju carevi. U vrijeme Pomazanikova rođenja Herod Veliki vlada svom Svetom zemljom.

63–40. Hirkan II na vlasti, ali je rimski podanik

40–37. Parti zauzimaju Jerusalem

37. Jerusalem pod opsadom šest mjeseci

32. Herod poražen

19. počela gradnja Herodova hrama

16. Herod u posjeti Agripi

4. god. pr. n. e. Herod umire; nasljeđuje ga Arhelaj